

učiteljski službi na dverazredni ljudski šoli v Čeremošnjicah, — Janez Žerovnik pa v učiteljski službi na ljudski šoli v Begunjah pri Cerknici stalno potrdita, je deželni odbor pritrnil. — O načrtu postave, katera je bila leta 1875. po baronu Apfaltrernu v deželnem zboru predlagana zaradi odveze posestev od bire in drugih darov v denarjih ali v naturi za cerkve, duhovne redove, županije in njih organe, je deželni odbor sklenil, da on prihodnjemu deželnemu zboru ne stavi nobenega predloga. — Sklenilo se je, da se podeli izpraznjena Schellenburgova dijaška štipendija enem dijaku Ljubljanske gimnazije. — Sklenilo se je, da se v razstavo ročnih izdelkov blaznih Dunajske Brindelfeldske blaznice, ki bode letos proti koncu leta, pošlje obris deželne blaznice (norišnice) na Studencu — in nekoliko izdelkov blaznih iz Kranjske blaznice.

— (O unidanji hranilnični pravdi): ali naj se njena pisarna zida na mestu Novakove hiše ali pa za to kupi Kozlerjev vrt, je odločila c. k. deželna vlada, naj se skliče še en zbor, temu naj pa hrač. vodstvo bolj precizne predloge stavi. Ker bode zbor morebiti že ta teden, agitujejo Novakovci in pa Kozlerji zdaj vsak hudo za svojo stran. Nekdo nam je rekel: „naj hranilnica kupi svojo lepo in prostorno hišo na Poljanah nazaj, pa bo najbolj pametno“. Res dober svet, pa ostra kritika ob enem.

— Dr. Mitteis, podvodja Terezijanske akademije na Dunaji, od leta 1853. do 1866. izprva profesor, potem pa vodja gimnazije Ljubljanske, je 15. dne t. m. na Dunaji po dolgem bolehanju umrl. Kakor v Ljubljani obče čislani, tako je bil dr. Mitteis tudi na Dunaji visoko spoštovan. Blag mu spomin!

— (Valvazorja 33. snopič), ilustrovan s 27 podobami Kranjskih gradov, je prišel na svetlo; dodan mu je za 1. zvezek, ki obsega 1. 2. 3. in 4. knjigo, naslovni list in pa navod bukvozevu, katere snopiče naj veže v 1. zvezek.

— Živo nas veseliti morajo velike ovacije, ki sta jih doživela naša rojaka gospoda Gerbic in Noll pri zadnji predstavi opere „Hugenotti“, s katero je v Zagrebu bila sklenjena gledališka sezona. Ne le slava in živio-klicev sta žela oba, gosp. Gerbic, ki je 9 let bil prvi tenor Zagrebške opere, katero sedaj zapusti, pa je bil odlikovan še posebej s srebrnim lavorovim vencem in pa diplomu častnega člana narodnega gledališča. „Obzor“ izreka nado, da se oba tako zelo čislana pevca in v obče spoštovana meščana zopet vrmeta v Zagreb — na čast narodni pevski muzi.

— (Dražba goveje živine), ki jo je gosp. odbornik Seunig prpeljal iz Štajarskega, se je danes jako živahno izvršila. Prišlo je kupcev iz različnih krajev veliko, in prodanih je bilo 11 junic od 66 do 124 gold. in 4 biki od 116 do 150 gld. v okraj Kamniški, Kranjski, Ljubljanski in Postojnski.

— (Pobirki iz časnikov.) „Tagblatt“ se je v svojem 111. listu zopet oglasil z različnimi gnjusobami, s katerimi skuša opravičiti psovke zoper narodno stran, katere smo zavrnil v zadnjem našem listu. Ni nas volja kazati, kako „Tagblatt“ prejšnjo grajo proti „objektiviteti“ deželnega predsednika skuša, kakor Nemeč pravi, „wieder abzuwickeln“, — tudi nam že preseda pravdati se dalje zoper natolcevanje slovenskih domoljubov z Mahomedanskim listom, ki zagovarja vzdržavanje zverinskega Turškega regimenta, — le ono očitje moramo omeniti, s katerim je „Tagblatt“ nehoté sam sebe vjel v past. Očita namreč narodni stranki, da vkljub toliko zdatni denarni pomoči po preteku dvanajst in več let ni bila v stanu spraviti slovensko-nemškega slovarja na dan. — Al to očitje ne gré na adresu národne stranke, ampak na adresu tistega gospoda, o katerem

je „Tagblatt“ lani in predlanskim večkrat rekel, da je eden „von seinen Leuten“. V njegovih rokah leži nakupičen bogati materijal za slovenski del slovarjev, — v njegovih rokah leže „die munifizenten Geldmittel“, — v njegovih rokah leži oporoka preblagega knezoškofa Wolfa z besedami „um meinen Landsleuten, welche sehnsuchtsvoll auf ein Wörterbuch harren“, — al gospod, ki ima vse to v rokah, ne mara za vse to nič; vkljub mnogokrat od naše strani ponavljanim željam in opominom ležijo celi kupi rokopisa, veliki zakladi denarja in sveta volja škofa Wolfa v shrambi gospoda knezoškofa Pogačarja. Na to — to adresu morate „Tagblattovci“ poslati svoja pisma, da izveste, da mi narodna stranka ogromne zavleke kriva, ampak da je „wo anders der Grund, dass seit zwölf und mehr Jahren noch immer auch nicht ein Bogen des slovenischen Theils des Wörterbuches in Druck erschien.“ „Novice“ niso že hotele nič več omenjati te zoperne stvari, vedé, da proti toliki trdovratnosti je vsaka beseda bob v steno. Ker pa „Tagblattovci“ narodni stranki očitajo „Unfähigkeit auf dem Gebiete des geistigen Schaffens“, prisiljeni smo, tako osramotovanje odvrniti od nje.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Zbornica gospôska državnega zbora je imela pretekli teden sejo, v kateri se je obravnaval novi bankini statut. Pri tej priliki se je oglasil dr. pl. Kaiserfeld, deželni glavar Štajarski, ki je neki leta 1867 Beustu za „botra“ bil pri rojstvu dualizma, in je v tej seji tako čudno govoril, da se smelo misliti, da je Dunajski državni zbor Turški parlament, kajti tam tudi trdijo, da kristjanom ni moči biti brez Turkov, dr. Kaiserfeld pa je trdil, da Avstrija pogine, če nima Ogrov! Slovani pač dobro vedó, zakaj je mož tako govoril: „če Nemci (prav za prav le nemčurji med Nemci) nismo v zvezi z Magjari, prestane naše gospodstvo“ — si misli mož „s svinčenimi podplati“, zato je rekel, da brez 5 milijonov Magjarov ne more obstati Avstrija! — Da je ta govor Magjare zopet prav trdno na konja posadil, je gotovo. Vse drugače pa se je glasil pl. Plener, nekdanji finančni minister; on ni jahal političnega kljuseta kakor dr. Kaiserfeld, ampak držal se stvari — bankenega statuta, rekši: „če se že enkrat žrtvujemo, mora pa ta žrtev vsakako zadnja biti!“

— Zbornici poslancev je ministerstvu pretekli teden predložilo načrt nove gozdne postave in pa načrt postave, po kateri se stara pogodba z Ogersko podaljša še do konca junija. To je zdaj že tretji podaljšek; prvi je bil za 3, drugi za 2 meseca, ta pa za mesec dni. Mi pa vprašamo: je li katera živa duša na svetu, ki bi vedela, da je ta provizorij zadnji?

— Kakor se iz odborovih sej sliši, v katerih se obravnava nova pogodba z Ogersko, se kaže zelo volja dognati jo po željah vladnih. Ali boste pa zbornici teh misli, je drugo vprašanje. Če večina pritrди vladnim predlogom, dobijo Ogrji vse, kar so pred 2 letoma zahtevali: paritetno banko, 50 odstotkov političnih pravic, dolžnosti pa imajo le 30 odstotkov, vrh tega pa zato, da so Magjari tako prijazni, pogoditi se na novo z Avstrijo, dobijo še 27½ milijonov gold. Avstrijskih davkovskih denarjev več povrnjenih kakor prej. — To — pravijo dualistični kolovodji — je poštena pogodba. Da se Bogu usmili!

— Cesarjevič Rudolf bi imel ta mesec v Prago iti, da se ondi vadi praktične vojaške službe, — al „Politiki“ se z Dunaja naznanja, da Magjari na vsq

moč na to delajo, da se bo odvrnilo veččasno bivanje svetlega cesarjeviča na Českem.

— Gosposka zbornica je 20. t. m. obravnavala novobankini načrt, katerega je sprejela po celem, ne da bi se bila spustila v posebno razpravo.

Štajarsko. — Gosp. slovenskim volilcem Celjskega volilnega okraja naznanjamo, da jih uljudno vabimo na volilni shod, ki se bo obhajal v Žavču v dvorani g. J. Hauzenbichler-ja v nedeljo 26. maja tega leta ob $\frac{1}{2}$ 3 popoldne. Dr. Jos. Vošnjak, deželni in državni poslanec, dr. Ferdinand Dominkuš, deželni poslanec in dr. Josip Sernec, odvetnik v Celju.

Česko. Iz Prage. — 15. dan maja obhajala se je tu prava narodna svečanost, kajti reči se sme, da ves narod česki je bil v duhu ta dan pričujoč v zlatni Pragi, ko se je odkril neumrlemu Josipu Jungmanu postavljeni spominek. V krasnem govoru se je dr. Rieger pri tej slovesnosti spominjal neizmernih zaslug Jungmanovih, ki se po pravici imenuje utemeljitelj novočeske literature; navdušeni slava-klici nebrojnega naroda Českega so potrjevali, da je istina, kar je govoril dr. Rieger. Vsa mnoga in mnogovrstna dela, s katerimi je „tih genij“, kakor je Kollar imenoval Jungmana, obogatel slovstvo Česko, pa presega njegov „slovár jezika Českega“, ki je s pomočjo Matice česke na svetlo prišel 1835—1839. leta in ki v sebi shranuje vse bogastvo jezika Českega. Narod Česki more po pravici ponosen biti na rojaka, ki je tako proslavil literaturo njegovo, pa ga tudi prvim svojim ljubljencem prištevati, kajti žrtvoval se je ves narodu svojemu, delal za-nj do zadnjega diha. Lepo je dr. Rieger v slavnostnem govoru omenil neumorne delavnosti Jungmanove, rekši: „Jungman ni iskal časti v tem, da bi bil dela družih kritikoval, gêslo njegovo je bilo: „delaj sam“. — Prepričani smo, da ves veliki narod slovanski v spominu na Jungmana kliče mu: „večna Ti slava!“ — V spominu na Jungmana pa se je spominjal narod Česki bridke zgube, ki je zadela njega in po njem ves slovanski svet, da je slavni slikar Jaroslav Čermak pretekli mesec še le 47 let star umrl v Parizu, kjer je bival že nekoliko let. Pogreb 25. dne aprila je bil slovesen; vdeležili so se ga ondi bivajoči Avstrijanci, pa tudi Francoski umetniki in umetnost ljubeče Pariško občinstvo. Isti dan, ko je Čermak umrl, razpostavili so eno njegovih najnovejših slik, ki predstavlja „Hercegovince vračajoče se v selo, katero so razdjali Turki“.

Ogersko. — Slavnoznaní dr. Miletíč, voditelj Avstrijskih Srbov, je bil v Budapeštu obsojen na 5 let težke ječe, češ, da je kriv velike izdaje. Pritožil se je zarad tega na višo sodnijo, al ta je 9. dne t. m. potrdila prvo sodbo! — V Novem Sadu je prišla knjižica na svetlo, katera na drobno in autentično popisuje celo konečno sodnijsko obravnavo. Ni ga menda pravoznanca na svetu — čeni Magjar — ki bi bravši dogodbe in izreke prič ne rekel, da je Miletíč krivično obsojen.

Iz Budapešta. — Tudi tukajšnjemu zboru je predložena postava za podaljšek provizorija do konca junija. Onih 60 milijonov gold. je zbor že dovolil ministru Andrassy-u tako, da za zdaj naj dobí na razpolaganje 18 milijonov.

Italijanska zbornica je 18. t. m. v posvetovanje vzela zakonsko osnovo o zidanji železnic v zgórenjej Italiji v dolžini 400 kilometrov s skupnimi stroški 380 milijonov. — Torej mora Italija uže še denarja imeti, če se tacih velicih reči loti.

O Ruskih-Turških zadevah. Kar je bil sklenjen mir v sv. Štefanu, se ni stanje na jugu prav nič spremenilo. Rusi stojé pred Carigradom, Angležko brodovje pa v Belem morji. Novejši telegrami sicer govore o nekem pomikanji Ruskih čet proti Carigradu in da je Angležko brodovje dobilo povelje postaviti se pred Carigrad; ali to so gotovo le senzacionalne novice, katere zopet kmalu prekličéjo. Kaj je grof Šuwalov opravil v Petrogradu, še ni znano; v soboto je šel s Petrograda in se bo preko Berolina, kje morda obišče Bismarcka, vrnil nazaj v London. Vse kaže zdaj, da se bo vendar-le ohranil mir — po sporazumljenji Rusije z Angležko. Oba nasprotnika sta med tem spoznala svoje moči in lahkomiselno ne bo nobeden pričel vojske. Vendar, če se bo Evropi ohranil mir, gre glavna zasluga za to Ruski pomirljivosti, ki bo o marsičem odjenjala rajši, kakor da bi se vnela zopet vojska. Evropska diplomacija ne velja nič in Gorčakov se tudi ni hotel podati jej, da bi ona vredila razmere na jugu. To je popolnoma prav, kajti po sijajnih vspehih orožja ima prvo in edino besedo gotovo Rusija. Skonca so mislili, da bo zavoljo Ruske „trdoglavnosti“ ganila se vsa Evropa, a zdaj sta pretekla že dva mesca, pa je še vse tako, kakor je bilo po sklepu miru. Po Ruskih listih vleče jako miren veter, ki nikakor ne pomeni nevihte.

Kako pa se bo zadržala Avstrija, bo li zasedla Bosno in Hercegovino, se še nič ne ve. S pribegli bo moral nekaj storiti. Sami ne bodo šli nazaj, to je gotovo, ker je v Bosni zdaj huje, kakor je bilo. Tam je jela razsajati lakota, turški uradniki stiskajo ljudi in ravnajo ž njimi tako hudó, da so jeli zdaj celo mohamedanci bežati na Avstrijsko zemljo. Te dni sta prišla z rodovino svojo celo bega Tahir Krupičin Hassan Berič sèm ter so ju v Križi internirali. Zato tako bežé turški vojaki sèm, ker doma glada mró. Pri vsem tem ni misliti na to, da bi se pribegli domú vrnili prej, ko bode v Bosni vse v redu, čeravno se jim tudi na Avstrijski zemlji nič dobro ne godi. Avstrija slednjič ne bo mogla storiti družega, kakor da jih spravi s primernim vojnim spremstvom v njihovo domovino.

V Carigradu je velik nemir. Umorili so nekega ministra, potem je bil boj med vojaki in ljudstvom. Mislijo, da je vse to osnovano po prijateljih prejšnjega odstavljenega sultana. Zavoljo tega se utegne vendarle zgoditi, da zasedejo Rusi Carigrad — v brambo sultana.

Žitna cena

v Ljubljani 18. maja 1878.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 9 fl. 26. — banuška 11 fl. 18. — turšice 6 fl. 60. soršice 6 fl. 80. — rži 6 fl. 34. — ječmena 5 fl. 63. — prosa 7 fl. 3. — ajde 6 fl. 34. — ovsa 3 fl. 57. — Krompir 3 fl. 5 kr. 100 kilogramov.

Loterijne srečke:

v Trstu	{	18. maja 1878:	34.	82.	59.	12.	48.
v Lincu			39.	69.	46.	27.	44.

Prihodnje srečkanje 1. junija.